

شناسه سند:	دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی دانشکده پرستاری و مامایی دفتر توسعه آموزش طرح دوره نظری و عملی
------------	---

اطلاعات مربوط به درس
گروه آموزشی ارائه دهنده: پرستاری سلامت جامعه نام درس: اصول اپیدمیولوژی و مبارزه با بیماریهای شایع در ایران نوع و تعداد واحد: ۱ واحد پیش نیاز/هم نیاز: - رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی پرستاری روز و ساعت کلاس: چهارشنبه ساعت: ۱۰-۱۲

اطلاعات اساتید همکار	اطلاعات مسئول درس
مدرس ان همكار: دكتور فاطمه نيسه زمان و محل ملاقات: سه شنبه ساعت ۱۳ اتاق ۳۱۸ تلفن تماس: ۲۱۸۸۶۵۵۳۶۶-۸ پست الکترونیک اساتید: f.neiseh@sbmu.ir	نام مسئول درس: دكتور فاطمه پاشايي ثابت رتبه علمي: استاديار رشته تحصيلي: آموزش پرستاري محل كار: دانشكده پرستاري مامايي تلفن تماس: ۲۱۸۸۶۵۵۳۶۶-۸ پست الکترونیک: dr.pashaii1400@gmail.com
تاریخ آخرین ویرایش طرح درس: 1401/07/01	

شرح درس:

این درس به منظور آشنا کردن دانشجویان پرستاری با اصول همهگیر شناسی و کاربرد آن در تجزیه و پیشگیری و سطوح آن، تحلیل مشکلات بهداشتی جامعه میباید. بدین منظور، مفاهیمی چون سلامت و بیماری غربالگری، تغییرات شدت بیماری و مراحل سیر بیماری، مدل‌های اپیدمیولوژیک برخورد با بیماریها و شاخصهای بهداشتی، مروری بر انواع مطالعات اپیدمیولوژیک مورد بحث قرار میگیرند. سپس بر اساس این مفاهیم به بررسی اپیدمیولوژیک بیماریهای عفونی شایع و بیماریهای غیرواگیر و بیماریهای مشترک بین انسان و حیوان پرداخته می شود.

هدف کلی:

هدف از ارائه این درس، انتقال اطلاعات لازم در مورد اصول اپیدمیولوژی و پزشکی پیشگیری، علل ایجاد و چگونگی انتشار بیماری ها در جامعه و ارائه اطلاعات اختصاصی در مورد همه گیر شناسی بیماریهای شایع کشور می باشد.

اهداف اختصاصی: (توانمندی های مورد انتظار)

دانشجو در پایان دوره باید بتواند

- مفاهیم مختلف در علم اپیدمیولوژی را تعریف کنند.
 - مفهوم سلامت و بیماری، سیر طبیعی بیماری ها، پیشگیری و سطوح آن را بیان کنند.
 - تغییرات شدت بیماری و زنجیره عفونت را در رابطه با بیماری های عفونی مختلف بیان کنند.
 - مدل های اپیدمیولوژی را توضیح داده و با یکدیگر مقایسه کنند.
 - میزان ها و شاخص های بهداشتی جامعه و کاربرد آنها را در اپیدمیولوژی تفسیر کنند .
 - منابع اطلاعاتی در بهداشت اجتماعی را توضیح دهند.
 - جنبه های اپیدمیولوژی بهداشت، حرکات و رشد جمعیت و اثرات آن را بر بهداشت توضیح داده و ارتباط آن را با اپیدمیولوژی تفسیر کنند.
 - انواع مطالعات اپیدمیولوژیک را با یکدیگر مقایسه کرده و مقالات مرتبط را نقد کنند.
 - غربالگری را تعریف کرده و نقش آن را در کشف بیماریها و حفظ سلامت مردم شرح دهند
 - جنبه های اپیدمیولوژیک بیماریهای عفونی، بیماری های غیر واگیر مزمن، حوادث و سوانح، منتقله از راه جنسی و بیماری های مشترک انسان و حیوان را با ذکر مثال توضیح دهند
- موضوع پروژه و تکالیف کلاسی (بعد از هماهنگی با مدرس مربوطه تعیین خواهند شد) :**
- بیماری سل، بروسلوز، مالاریا با تاکید بر اپیدمیولوژی
 - اپیدمی سرطانها، قلبی و عروقی، هیپاتیت ، تب روماتیسمی و...

رویکرد آموزشی:

مجازی

روش‌های یاددهی-یادگیری مرتبط:

- روش‌های شبیه‌سازی کلاس وارونه کلاس آنلاین غیر هم‌زمان کلاس آنلاین هم‌زمان
 بازی‌وارسازی فروم‌های گفت و گو

سایر (نام ببرید):

حضوری

روش‌های یاددهی-یادگیری مرتبط:

- سخنرانی بحث در گروه کوچک پرسش و پاسخ یادگیری مبتنی بر حل-مسأله
 یادگیری مبتنی بر سناریو یادگیری مبتنی بر ارائه پروژه

سایر (نام ببرید):

ترکیبی

لطفا روش بکار گرفته شده از مجموع روش‌های حضوری و مجازی را نام ببرید:
سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی

سرفصل و تقویم ارائه درس

شماره جلسه	سرفصل	روش یاددهی-یادگیری	تاریخ جلسه	مدرس
۱	مفاهیم اپیدمیولوژی، تعریف و تاریخچه اپیدمیولوژی	سخنرانی- پرسش و پاسخ- بحث گروهی	۱۴۰۱/۰۶/۲۳	دکتر نیسه
۲	مفهوم سلامت و بیماری، سیر طبیعی بیماری‌ها، پیشگیری و سطوح آن، تغییرات شدت بیماری، زنجیره عفونت و اجزای آن	سخنرانی- پرسش و پاسخ- بحث گروهی	۱۴۰۱/۰۶/۳۰	دکتر نیسه
۳	مدل‌های اپیدمیولوژی، شاخص‌ها و میزان‌های بهداشتی	سخنرانی- پرسش و پاسخ- بحث گروهی	۱۴۰۱/۰۷/۰۷	دکتر نیسه
۴	منابع اطلاعاتی در بهداشت اجتماعی، جنبه‌های اپیدمیولوژی بهداشت، حرکات جمعیت و شاخص‌ها	سخنرانی- پرسش و پاسخ- بحث گروهی	۱۴۰۱/۰۷/۲۰	دکتر نیسه

دکتر نیسه	۱۴۰۱/۰۷/۲۷	سخنرانی- پرسش و پاسخ- بحث گروهی	روش های مطالعات اپیدمیولوژی، غربالگری	۵
دکتر نیسه	۱۴۰۱/۰۸/۴	سخنرانی- پرسش و پاسخ- بحث گروهی	جنبه های اپیدمیولوژیک بیماری های عفونی	۶
دکتر نیسه	۱۴۰۱/۰۸/۱۱	سخنرانی- پرسش و پاسخ- بحث گروهی	جنبه های اپیدمیولوژیک بیماری های منتقله از راه جنسی، غیر واگیر و مزمن	۷
دکتر نیسه	۱۴۰۱/۰۸/۱۸	سخنرانی- پرسش و پاسخ- بحث گروهی	جنبه های اپیدمیولوژیک بیماری های مشترک انسان و حیوان و جنبه های اپیدمیولوژیک حوادث و سوانح	۸

انتظارات از دانشجوی/قوانین دوره:

- خاموش کردن موبایل در کلاس درس
- رعایت اصول اخلاقی و احترام به دیگران
- خودداری از غیبت و تاخیر در حضور و تعجیل در خروج غیر ضروری
- انجام و ارائه به موقع تکالیف تعیین شده (تا آخرین جلسه کلاس درس در ترم جاری)
- جلساتی که به دلیل تعطیلی توسط دانشجویان تشکیل نمی شود مجدداً برگزار نشده و مسئولیت مطالعه و یادگیری آن برعهده دانشجویان است اما جلساتی که به دلیل تعطیلات رسمی برگزار نمی شود در زمان دیگری با هماهنگی برگزار خواهد شد.

روش ارزشیابی:

ردیف	روش ارزشیابی	سهم روش در نمره نهایی دانشجو
۱	انجام تکالیف	۲۰ درصد نمره
۲	شرکت فعال در کلاس	۲۰ درصد نمره
۳	امتحان پایان ترم	۶۰ درصد نمره

منابع درس: (آخرین ویرایش)

- دکتر حسین حاتمی و همکاران، کتاب جامع بهداشت عمومی، ویراست چهارم، جلد اول و دوم و سوم، انتشارات ۱۳۹۸، ارجمند،
- گوردیس، لئون. اپیدمیولوژی. ترجمه دکتر حسین صباغیان و دکتر کورش هلاکویی. ویرایش سوم، رشت: انتشارات ۱۳۸ گپ، ۹ . ۱۳۹۲
- ملک افضلی ح، ناصری ک. همه گیر شناسی کاربردی. تهران: نشر رویان پژوه،
- مارنر ج. سو بان و آ. ک اصول اپیدمیولوژی ترجمه دکتر حسین ملک افضلی و دکتر کیومرث ناصری. تهران : مرکز ۱۳، نشر دانشگاهی ۹۴
- پارک و ک . اساسنامه پزشکی پیشگیری و اجتماعی (بیماریهای مزمن غیر واگیر و بیماریهای واگیر ،

- پارک جی ای ۱۳۷۷، شایع. ترجمه دکتر حسین شجاعی تهرانی . گیلان : انتشارات دانشگاه علوم پزشکی گیلان
- همچنین دسترسی به مقالات جدید از طریق، - مقالات جدید انگلیسی در ژورنال های موجود در کتابخانه دانشگاه PubMed, Web of Science بانک های اطلاعاتی

- **Leon G. (2009) Epidemiology. Philadelphia: Saunders Elsevier**
- **-Timmreck T.C. (2002) Introduction to epidemiology. UAS: Jones & Bartlett Publishers.**
- **Feris R.H., Sellers T.A. (2004) Epidemiology for public health practice. Boston: Jones & Bartlett Publishers.**
- **Stanhope M., & Lancaster J., (last ed) Community and Public Health Nursing. St Louis: Mosby**
- **Logan BB., & Dawkins CE., (last ed) Family Center Nursing in Community.**
- **Farmer R., & Miller D., (last ed) Lecture notes on Epidemiology and Community Medicine. Oxford: Blackwell**